ECLI:LV:AT:2024:0220.11860005320.4.L
Lieta Nr. 11860005320, SKK-123/2024
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2024. gada 20. februārī

Senāts šādā sastāvā: senatores Sandra Kaija, Anita Poļakova, Inguna Radzeviča,

iepazinies ar Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurores Olgas Savickas kasācijas protestu un apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja zvērināta advokāta Raivja Stumberga kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 28. septembra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šī panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Prokurore kasācijas protestā lūgusi atcelt Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 28. septembra spriedumu daļā par apsūdzētajam /pers. B/ noteikto sodu un atceltajā daļā nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā. Apelācijas instances tiesa nepamatoti piemērojusi Krimināllikuma 55. pantu, pārkāpusi Krimināllikuma 35. un 46. pantu, tādējādi pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 1. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu. Tiesa izšķirošu nozīmi piešķīrusi apsūdzētā personībai un lomai noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, bet nav ņēmusi vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu.

Senāts konstatē, ka pretēji kasācijas protestā norādītajam apelācijas instances tiesa, lemjot par /pers. B/ nosacītu notiesāšanu, ir ņēmusi vērā, ka apsūdzētais izdarījis sevišķi smagu noziegumu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, diskreditējot Valsts policijas tēlu sabiedrībā. Tiesa vērtējusi arī kukuļa apmēru, atzīstot to par salīdzinoši nelielu. Tiesa norādījusi, ka /pers. B/ nosacīta notiesāšana sekmēs ne tikai taisnīguma atjaunošanu, bet arī veicinās notiesātā resocializāciju, atturot no noziedzīgu nodarījumu recidīva. Tiesa guvusi pārliecību, ka apsūdzētais /pers. B/ ir spējīgs īstenot sabiedrībā pieņemamu uzvedības modeli un respektēt likumu.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka prokurores kasācijas protesta argumenti pēc būtības pauž viņas neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot pierādījumus lietā saistībā ar sodu ietekmējošiem apstākļiem, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Apsūdzētā /pers. A/ aizstāvis R. Stumbergs kasācijas sūdzībā lūdzis atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā. Saskaņā ar celto apsūdzību /pers. A/ dienesta pienākumus nav veicis, lai fiksētu /pers. C/ (*/pers. C/*) administratīvo pārkāpumu, jo atbilstoši Autoceļu lietošanas nodevas likumam attiecīgo administratīvo pārkāpumu var veikt tikai juridiska persona – transportlīdzekļa īpašnieks. Izslēdzot norādi, ka tieši /pers. C/ veicis administratīvo pārkāpumu, proti, precizējot /pers. A/ celto apsūdzību, tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 455. panta trešās daļas pārkāpumu.

Tiesa nepamatoti konstatējusi, ka starp apsūdzētajiem pastāvēja iepriekšēja vienošanās par kukuļa pieņemšanu. /pers. B/ darbībās ir saskatāma noziedzīga nodarījuma atbalstīšana, ne iepriekšēja vienošanās ar /pers. A/.

Apelācijas instances tiesa nepamatoti atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu par /pers. A/ noteikto sodu. Pirmās instances tiesa /pers. A/ atzinusi par vainīgu un sodījusi par kukuļa piedāvājuma un kukuļa pieņemšanu, bet kukuļa piedāvājuma pieņemšana /pers. A/ nav inkriminēta. Tādēļ sods nosakāms tikai par kukuļa pieņemšanu, to mīkstinot. Turklāt tiesa, nosakot sodu, nav izvērtējusi, kā brīvības atņemšana sekmēs /pers. A/ resocializāciju un taisnīguma atjaunošanu, tādēļ nepamatoti nav piemērojusi Krimināllikuma 55. panta pirmo daļu.

Senāts konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja R. Stumberga kasācijas sūdzībā faktiski atkārtoti apelācijas sūdzības argumenti, kurus apelācijas instances tiesa izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa, izslēdzot no pierādītā noziedzīgā nodarījuma apraksta norādi, ka /pers. A/ nav fiksējis /pers. C/ administratīvo pārkāpumu, nav pārkāpusi apsūdzētā tiesības uz aizstāvību un nav pasliktinājusi apsūdzētā stāvokli. Tiesa norādījusi, ka apsūdzētajiem kā Valsts policijas darbiniekiem bija pienākums fiksēt pārkāpumu, savukārt noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju neietekmē, kādas personas interesēs kukulis ir pieņemts.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa ir izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likuma prasībām to kopumā un savstarpējā sakarībā, konstatējusi iepriekšējās vienošanās esību apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ darbībās un motivēti secinājusi, ka apsūdzēto vainīgums Krimināllikuma 320. panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā pierādīts ārpus saprātīgām šaubām. Apelācijas instances tiesa, izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, atzinusi, ka iepriekšēja vienošanās ir pierādīta ar ziņām liecinieku /pers. C/, /pers. D/ liecībās, Luminor Bank AS Latvijas filiāles izziņā par /pers. C/ no bankomāta izņemto naudu, kā arī ar ziņām, kas fiksētas videoierakstā no dienesta automašīnas, apsūdzēto kratīšanas un mantu apskates protokolos.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka apsūdzētie atzīti par vainīgiem tikai tajās darbībās, kas norādītas pierādītā noziedzīgā nodarījuma aprakstā. Tāpat tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi lūgumu par nosacītas notiesāšanas piemērošanu apsūdzētajam /pers. A/. Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā noteikto soda mērķi un atzinusi, ka lietā nav konstatēti apstākļi, kas varētu būt par pamatu Krimināllikuma 55. panta piemērošanai.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja kasācijas sūdzības argumenti pēc būtības pauž viņa neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Tādējādi konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.
Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.[1] panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

S. Kaija A. Poļakova I. Radzeviča